

Fra redaksjonen

Den internasjonalt anerkjente velferdsforskeren Gøsta Esping-Andersen tar i boka *Why we need a new welfare state* (2002) til orde for en ”child-centred social investment strategy”. Med det mener han investeringer i velferdsordninger for barn, blant annet for å motvirke økende fattigdom. Det denne velferdsforskeren også gjør, er at han synliggjør hvor betydningsfullt investeringer i barns livsvilkår er for hvilket samfunn vi ønsker i framtiden.

I de skandinaviske landene ble barn tidlig en sentral målgruppe i framveksten av velferdsstaten. Barns livsvilkår ble viktige både for velferdsstatens eksistens og for velferdsstatens legitimitet. Barndommen ble sett på som selve grunnlaget for morgendagen. Barna var nasjonens framtid. Dette uttrykte den svenske forfatteren Ellen Key allerede ved inngangen til 1900-tallet. I velferdspolitikken som senere ble ført, sto ikke nødvendigvis barna alltid i sentrum for politikken, blant annet gikk ofte vokseninteresser foran. Likevel var det hele befolkningen som skulle få tilgang til velferd. Spesielt for de skandinaviske landene var det dessuten at utbyggingen av velferdsordninger for barn og foreldre ble nært knyttet til organiseringen av dagliglivet, som for eksempel til foreldrenes omsorg og forsørgelse av barn.

Foreldrenes arbeidsliv og barns hverdagsliv ble imidlertid også en kilde til debatt. Brita Bungum påpeker i dette nummeret at kombinasjonen lønnet arbeid-familie for begge foreldrene har skapt grunnlag for flere bekymringer. Bekymringene har, ifølge Bungum, også nedfelt seg i forskningen. Spesielt gjelder dette forskning som har vært preget av perspektiver hentet fra utviklingspsykologien.

Esping-Andersen fremhever at foreldrenes muligheter for lønnet arbeid med gode arbeidsvilkår er en sterk garanti for å sikre og trygge barns framtid. Hos Esping-Andersen knyttes en manglende barneorientering til selve politikkkutformingen, både når det gjelder arbeidsliv, men også selve velferdsordningene. For eksempel blir det av stor betydning for barns livsvilkår hvilken kvalitet som tilbys dem innenfor rammene av institusjoner som barnehager eller skolefritidsordninger.

Ifølge Esping-Andersen vil vi også i framtiden trenge en bred forskning som analyserer hva en ”child-centred social investment strategy” gir, som for eksempel ulike arbeidslivskontekster, men også hva barn erfarer fra dagens arbeidsliv. Det ”nye arbeidslivet” skaper både muligheter, men også nye utfordringer når det gjelder foreldres omsorg og forsørgelse.

Fleksible og ofte lengre arbeidsdager er bare ett tema. Dét berører igjen barns hverdag og livsvilkår.

Brita Bungum utdyper i dette nummeret av *Barn* foreldres arbeidsliv og barns erfaringer med foreldres arbeidsliv, ved å gi en kunnskapsoversikt over forskningsfeltet. Hun tar til orde for at forskningen om arbeidsliv bør lytte til barns stemmer fordi barns perspektiv på sitt eget hverdagsliv kan gi oss viktig innsikt i relasjoner mellom arbeidsliv og samfunn forøvrig. Slike perspektiver kan innebære tilgang til et uutnyttet kunnskapspotensiale, hevder Bungum.

Carina Fast skriver i sin artikkel om hvordan barn som vokser opp i Sverige med foreldre som er født i land der morsmål, religion og kultur for øvrig er svært forskjellig fra svenske forhold, erfarer sitt hverdagsliv. Ved hjelp av blant annet begrepene *literacy events* og *habitus* diskuterer hun dilemmaer og utfordringer knyttet til annerledeshet, tilpasning og tilknytning.

Anne-Mari Larsen skriver i sin artikkel om taternes liv i spenningsfeltet mellom ”to kulturer”: sin egen og den nasjonale kulturen i Norge. Artikkelen er basert på et prosjekt, ”Taterfolket fra barn til voksen”, der tilrettelegging av skoletilbud er ett av flere temaer. Teksten tar utgangspunkt i voksnes beretninger, der blant annet minnemateriale om livet som taterbarn står sentralt.

På slutten av dette nummeret bringer vi vår faste spalte med presentasjon av sammendrag av nyere nordiske doktoravhandlinger.

Endelig kan vi informere om at vi forbereder et temanummer om barn og arbeid i 2009. Interesserte kan lese mer om temanummeret på side fire.

Vi ønsker våre lesere en fin jule- og nyttårstid.

Tora Korsvold